

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl samosoudkyní JUDr. Lenkou Loudovou ve věci

žalobkyně: a) **S. E., nar. X**
b) **nezl. E. G., nar. X**
obě státní příslušnost Ruská federace
obě bytem X
obě zastoupené JUDr. Matějem Šedivým, advokátem se sídlem Václavské
náměstí 831/21, 110 00, Praha

proti
žalovanému: **Ministerstvo vnitra**
Nad Štolou 3, 170 34 Praha 7

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 7. 10. 2019 č. j. OAM-832/ZA-ZA11-ZA10-2019

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

1. Žalobkyně se podanou žalobou domáhají zrušení rozhodnutí žalovaného č. j. OAM-832/ZA-ZA11-ZA10-2019 ze dne 7. 10. 2019, kterým bylo rozhodnuto o žádosti žalobkyň tak, že se mezinárodní ochrana podle § 12, § 13, § 14, § 14a a § 14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „**zákon o azylu**“), neuděluje.

2. Žalobkyně v žalobě nesouhlasily s posouzením podmínek pro udělení humanitárního azylu podle § 14 zákona o azylu, když podmínky pro přiznání humanitárního azylu byly naplněny. Odůvodnění rozhodnutí se nevypořádalo s hlavní argumentací žalobkyň, tedy že jsou v České republice hluboce integrovány. Žalobkyně a) zdůraznila, že zde pobývá od roku 2003, nezletilá dcera, žalobkyně b), se zde narodila, absolvovala předškolní i školní docházku, necítí s ní jak odlišná od vrstevníků, k Ruské federaci vztah nemá naopak žádný. Realizuje zde veškeré rodinné i společenské vazby. Žalovaný se nesprávně zabýval toliko technickými, logistickými a ekonomickými aspekty vycestování žalobkyň. Vycestování by přitom žalobkyně vnímaly jako značnou újmu, neboť by se dostaly do situace rovnající se bezdomovectví a nebyly by následně schopny své poměry upravit podle zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „**zákon o pobytu cizinců**“). Situace by negativně ovlivnila zejména žalobkyni b), a to její psychiku i osobnostní rozvoj. Šlo by o natolik drastický zásah, že tuto situaci lze vnímat jako hodnou zvláštního zřetele podle § 14 zákona o azylu. Žalobkyně dokládají důkazy o dobrém prospěchu žalobkyně b). V České republice žije i starší syn žalobkyně a) s manželkou a dětmi, proto zde žalobkyně realizují též své právo na rodinný život. Žalobkyně zdůraznily důležitost možnosti každodenního styku rodiče s dítětem, právo dítěte na zachování jeho rodinných svazků a odkázaly na mezinárodní úpravu, kterou jsou české orgány povinny respektovat (Úmluvu o ochraně lidských práv a základních svobod, Úmluvu o právech dítěte).
3. Žalovaný s žalobou nesouhlasil, neboť zmiňované negativní následky vycestování do vlasti nejsou azylově relevantními následky. Žalobkyně se po ztrátě pobytového oprávnění podle zákona o pobytu cizinců pokoušejí zvrátit vycestování prostřednictvím azylové procedury. Posouzení žádosti z hlediska udělení humanitárního azylu bylo učiněno podrobně, žalovaný neopomenul zohlednit rodinnou situaci žalobkyň. Žalovaný zdůraznil, že na humanitární azyl není právní nárok, ani subjektivní právo, soudnímu přezkumu podléhá pouze v tom směru, zda nevybočilo z mezí a hledisek stanovených zákonem, zda je v souladu s pravidly logického usuzování a zda premisy takového úsudku byly zjištěny řádným procesním postupem. Žalovaný vzal v úvahu judikaturu k § 14 zákona o azylu a shledal, že důvody tvrzené žalobkyněmi nedosahují potřebné intenzity (jako např. zvlášť těžká nemoc, zdravotní postižení, příchod z oblastí postižených významnou humanitární katastrofou, vysoký věk v kombinaci se špatným zdravotním stavem). Pro žalobkyně je i nadále možná cesta vyřešení pobytové situace podle zákona o pobytu cizinců (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu, dále jen „**NSS**“, č. j. 5 Azs 37/2003 ze dne 22. 1. 2004).
4. Ze správního spisu byly zjištěny tyto podstatné okolnosti:
5. Dne 17. 9. 2019 podala žalobkyně a) jménem svým a své nezletilé dcery žádost o udělení mezinárodní ochrany v České republice podle § 14 zákona o azylu, v níž uvedla, že žádá o mezinárodní ochranu, protože zde žije nepřetržitě ode dne 21. 3. 2003 a dne X se jí zde narodila dcera, která s ní žije v České republice nepřetržitě od narození. Obě získaly sounáležitost k České republice a hlásí se k české národnosti. Dcera zde absolvovala předškolní docházku, základní školní docházku a nyní studuje na střední škole. V České republice žije na základě povolení k trvalému pobytu zletilý syn žalobkyně a) a bratr nezletilý jménem N. E., nar. X, jeho manželka a jejich děti. Těžiště rodinných vazeb nezletilý je tedy na území České republiky. V Rusku žádné příbuzné rodina nemá, ani tam nemá jiné zázemí nebo movitý či nemovitý majetek. Dne 30. 3. 2012 uzavřela žadatelka manželství s českým občanem, které bylo dne 13. 11. 2018 rozvedeno. V důsledku rozvodu

manželství bylo dne 19. 8. 2019 žadatelce i její nezletilé dceři zrušeno oprávnění k pobytu v České republice a byla jim stanovena lhůta k opuštění území České republiky do 17. 9. 2019. Jmenovaná měla za to, že v jejich tíživé životní situaci je možno spatřovat důvody hodné zvláštního zřetele pro postup ve smyslu ustanovení § 14 zákona o azylu. Otcem dcery je V. G., státní příslušnost Ruská federace, který se nyní nachází v Rusku. Jmenovaná i její nezletilá dcera jsou ruské státní příslušnosti i národnosti, dorozumějí se česky a rusky. Ani jedna z nich nemá žádné politické přesvědčení, nikdy nebyly členkami žádné politické strany ani organizace, nikdy se politicky neangažovaly. Naposledy pobývala žalobkyně a) v Rusku v období od března do srpna 2010. Nezletilá dcera v Rusku nikdy trvale nežila, jezdila tam pouze na návštěvy. Naposledy byla nezletilá v Rusku v roce 2018 na návštěvě u babičky (otcovy matky) v Moskvě. Dcera žije v České republice celý její život, a to na základě povolení k dlouhodobému pobytu za účelem sloučení rodiny, které bylo platné až do dne 19. 8. 2019. Poté jí bylo uděleno výjezdní vízum a do dne 17. 9. 2019 měla vycestovat. Zdravotní stav matky i dcery je dobrý, obě jsou zcela zdravé. Za důvod žádosti o mezinárodní ochranu označila žadatelka skutečnost, že zde žijí celý život, dcera zde studuje, v Rusku nic nemají, nemají tam kde bydlet, nikdo je tam nečeká, nemají tam žádné rodinné příslušníky. Celý jejich život je v České republice, žije zde celá jejich rodina. Jiné důvody jejich žádosti popřela.

6. V průběhu pohovoru žadatelka uvedla, že o mezinárodní ochranu žádá kvůli legalizaci svého a dceřina pobytu. Za důvod ukončení jejich oprávnění k pobytu označila rozvod s českým občanem. Zda by si mohly svůj zdejší pobyt legalizovat i jinak, než žádostí o mezinárodní ochranu, jmenovaná nevěděla. Popřela, že by se mohly vrátit do Ruska a odtud si požádat o povolení k pobytu v České republice, protože tam nemají kde bydlet, v Rusku nemají žádné rodinné příslušníky, celá jejich rodina se nachází zde, konkrétně žadatelčin syn a jeho děti (všichni ruské státní příslušnosti). Následně potvrdila, že v Rusku žije dceřin otec a její babička. Zda by jim tito mohli pomoci, jmenovaná neví. Babička je stará, nemocná, zemřel jí manžel, proto je ve stresu a nechce, aby tam dcera jezdila. Dceřin otec s nimi moc nekomunikuje, na dceru nijak finančně nepřispívá. Dcera je s otcem v občasném kontaktu, píše si SMS zprávy, asi jen jednou za měsíc. Jmenovaná popřela, že by její dcera jezdila za otcem do Ruska. Byla pouze u své babičky, otcovy matky. Žalobkyně jsou zcela samostatné, živí se samy, žádné problémy ve vlasti neměly. Za překážku jejich návratu do Ruska označila skutečnost, že tam nemají kam jít, nemají tam žádné zázemí. V případě návratu do Ruska by jim nehrozilo žádné nebezpečí. S provedením samostatného pohovoru s nezletilou dcerou žadatelka nesouhlasila. V průběhu správního řízení bylo objasněno, že tvrzeným důvodem žádosti o udělení mezinárodní ochrany jmenované a její nezletilé dcery je snaha o legalizaci jejich pobytu v České republice a neochota navrátit se do Ruské federace, kde nemají zázemí.
7. Žalovaný následně rozhodnutí č. j. OAM-832/ZA-ZA11-ZA10-2019 ze dne 7. 10. 2019 neudělil mezinárodní ochranu podle § 12, § 13, § 14, § 14a a § 14b zákona o azylu, neboť po zhodnocení tvrzených důvodů a provedeném dokazování neshledal pro udělení mezinárodní ochrany podmínky.
8. V odůvodnění, v části věnující se zhodnocení podmínek pro udělení humanitárního azylu, se žalovaný zabýval rodinnou, sociální a ekonomickou situací žadatelky o udělení mezinárodní ochrany a její nezletilé dcery a přihlédl i k jejich věku a zdravotnímu stavu. Z výpovědí žadatelky v průběhu správního řízení podle žalovaného nevyplynul žádný

zvláštního zřetele hodný důvod pro udělení azylu podle § 14 zákona o azylu. Jmenovaná je dospělou, plně svéprávnou a práceschopnou osobou. Je rozvedená a má dvě děti, zletilého syna, který pobývá s rodinou na území České republiky na základě povolení k trvalému pobytu, a nezletilou dceru, jejímž jménem žádá o mezinárodní ochranu. Zdravotní stav dotyčné i její nezletilé dcery je dobrý, obě jsou zcela zdravé. K rodinným vazbám na území České republiky správní orgán uvedl, že žadatelčin syn, bratr nezletilý, je dospělý, soběstačný a má vlastní rodinu. S žadatelkami na sobě nejsou vzájemně existenčně či jinak závislí. Žadatelky žijí samy v pronajatém bytě, jsou zcela samostatné, živí se samy, resp. žadatelka zajišťuje pro sebe a svoji dceru všechny životní potřeby. Všichni rodinní příslušníci jsou pak ruskými občany. Co se týká žadatelkou tvrzené neexistence rodinného ani materiálního zázemí v Ruské federaci, správní orgán byl názoru, že neexistuje žádný důvod domnívat se, že by si žadatelka nedokázala v Rusku nalézt zaměstnání a vybudovat tam pro sebe a nezletilou dceru potřebné zázemí. V této souvislosti odkázal správní orgán na zprávu Mezinárodní organizace pro migraci (IOM) z roku 2018, dle které navrátilci nejsou považováni za speciální kategorii ani za ohrožené osoby, ze systému sociálního zabezpečení mohou čerpat stejné výhody jako kterýkoliv občan Ruské federace, je též garantován přístup ke zdravotní péči. Střediska pro zaměstnanost nacházející se po celé zemi poskytují různé druhy pomoci při hledání zaměstnání, osoba může být zaevidována jako nezaměstnaná na Středisku pro zaměstnanost Federální služby pro práci a zaměstnanost nacházejícím se v místě trvalého bydliště a může tam zažádat o podporu v nezaměstnanosti. Takto zaevidované nezaměstnané osoby mají právo navštěvovat bezplatné odborné školicí kurzy pro zvýšení své kvalifikace. Dostupné jsou také soukromé školy, soukromá školicí centra a instituce poskytující placené služby. Ve všech regionech Ruské federace je dostupný značný počet bytů a domů k pronajmutí. Každé dítě má právo na předškolní a školní vzdělávání. Vzdělávání na středních školách je zdarma. Některé školy mohou nabízet další služby za poplatek. V Ruské federaci existují státem financované a soukromé instituce pro vyšší vzdělávání. Některé vzdělávací instituce pro vyšší vzdělávání a odborné školení mohou nabízet omezený počet stipendií. Nadto na území Ruské federace žije otec a babička nezletilý, kteří by žadatelkám také jistě mohli poskytnout případnou pomoc. Jak vyplývá z již uvedené Informace OAMP - Systém registrace pobytu, ze dne 12. 7. 2019, místem pobytu žadatelek může být obecně jakékoliv místo, kde se tyto rozhodnou žít. Závěrem poukázal správní orgán na rozsudek Krajského soudu v Plzni č. j. 59 Az 719/2003 ze dne 14. 1. 2004, který uvádí: „Azyl z *humanitárních důvodů* je institutem zcela výjimečným, jímž nelze řešit získání povolení k pobytu v České republice. Azyl je pouze jednou z více možností, na základě kterých může cizinec pobývat na území České republiky. Podmínky pro udělení azylu jsou přitom stanoveny v zákoně velice přísně. Za stanovených podmínek lze využít k úpravě legálního pobytu v České republice institutů obsažených v zákoně č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců.“ Záleží tedy pouze na jmenovaných, zda si legálnost jejich dalšího pobytu na území České republiky zajistí za pomoci příslušných ustanovení zákona o pobytu cizinců, stejně jako činily již v minulosti, a budou tak moci v České republice nadále pobývat. Správní orgán uzavřel, že humanitární azyl je udělován pouze za výjimečných okolností v případech, kdy nebyl shledán důvod pro udělení azylu dle § 12, a kdy by bylo zcela „nehumánní“ azyl neudělit, v případě žadatelek však na základě všeho výše uvedeného správní orgán takové skutečnosti neshledal.

9. Soud o věci samé rozhodl bez jednání dle § 51 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), jelikož žalobkyně k výzvě

soudu ve stanovené lhůtě nevyjádřily svůj nesouhlas s takovým projednáním věci a žalovaný výslovně souhlasil s projednáním věci bez jednání.

10. Městský soud v Praze na základě podané žaloby přezkoumal napadené rozhodnutí, jakož i řízení, které jeho vydání předcházelo, a to v mezích žalobních bodů, kterými je vázán (§ 75 odst. 2 věta první s. ř. s.), a po provedeném řízení dospěl k závěru, že žaloba není důvodná.
11. Podle § 14 zákona o azylu jestliže v řízení o udělení mezinárodní ochrany nebude zjištěn důvod pro udělení mezinárodní ochrany podle § 12, lze v případě hodném zvláštního zřetele udělit azyl z humanitárního důvodu.
12. Žalobkyně směřovaly své námitky toliko k nesprávnému posouzení žádosti z hlediska udělení humanitárního azylu.
13. Obecná východiska soudního přezkumu rozhodnutí o neudělení humanitárního azylu shrnul NSS například ve svém rozsudku ze dne 21. 3. 2018 č. j. 6 Azs 6/2018-33: „Podle § 14 zákona o azylu lze azyl z humanitárních důvodů udělit v případě hodném zvláštního zřetele. Nejvyšší správní soud připomíná, že citované ustanovení v sobě kombinuje neurčitý právní pojem „případ hodný zvláštního zřetele“, jehož výklad ze strany žalovaného podléhá soudnímu přezkumu v plném rozsahu, a správní uvážení žalovaného odrážející skutečnost, že ani v případě hodném zvláštního zřetele není žalovaný povinen humanitární azyl udělit, bude-li respektovat příslušné mantinely pro svou diskreci (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 19. května 2004, č. j. 5 Azs 60/2004 - 72, č. 375/2004 Sb. NSS). V případě stěžovatele přitom žalovaný vůbec neshledal důvod hodný zvláštního zřetele, bez něhož je jeho správní vyloučení ohledně udělení humanitárního azylu vyloučeno. Nejvyšší správní soud se s tímto závěrem ztotožňuje.“ Dále srovnej rozsudek NSS ze dne 22. 1. 2004, sp. zn. 5 Azs 47/2003: „Azyl z humanitárních důvodů lze udělit pouze v případě hodném zvláštního zřetele. Není na něj právní nárok a posouzení důvodů žadatele je otázkou správního uvážení správního orgánu. V otázkách přezkumu správního rozhodnutí, které je ovládáno zásadami správního uvážení, zákon vytváří kritéria, podle nichž a v jejichž rámci se může uskutečnit volba, včetně výběru a zjišťování těch skutečností konkrétního případu, které nejsou správní normou předpokládány, ale uvážením správního orgánu jsou uznány za potřebné pro volbu jeho rozhodnutí. Samotné správní rozhodnutí podléhá přezkumu soudu pouze v tom směru, zda nevybočilo z mezí a hledisek stanovených zákonem, zda je v souladu s pravidly logického usuzování a zda premisy takového úsudku byly zjištěny řádným procesním postupem. Za splnění těchto předpokladů není soud oprávněn z týchž skutečností dovozovat jiné nebo přímo opačné závěry (prejud. III. ÚS 101/95).“
14. Smysl institutu humanitárního azylu spočívá v tom, aby rozhodující správní orgán měl možnost azyl poskytnout i v situacích, na něž sice nedopadá žádná z kautel předpokládaných taxativními výchyty ustanovení § 12 a § 13 zákona o azylu, ale v nichž by bylo přesto „nehumánní“ azyl neposkytnout. NSS dovodil, že na jeho udělení není nejen právní nárok, ale ani subjektivní právo (rozsudek NSS ze dne 15. 10. 2003, sp. zn. 3 Azs 12/2003, či rozsudek NSS ze dne 22. 1. 2004, sp. zn. 5 Azs 47/2003).
15. Odůvodnění rozhodnutí v části neudělení humanitárního azylu shledal soud logickým, nediskriminačním, reagujícím na důvody žádosti o udělení mezinárodní ochrany, žalovaný přitom neopomněl vzít v potaz žádnou důležitou okolnost. Soud nepřisvědčil námitce, že se žalovaný nevypořádal s argumentací žalobkyň ohledně jejich integrace. Žalovaný se podrobně věnoval konkrétní situaci žalobkyň, zejména jejich rodinným vazbám na území České republiky (na straně 7, 8 rozhodnutí).

16. V projednávaném případě žalobkyně neuvedly v žádosti o udělení mezinárodní ochrany ani v dalším průběhu azylového řízení skutečnosti, které by mohly svědčit o tom, že jsou v jejich případě dány natolik mimořádné okolnosti, které by bylo nutno zvážit z hlediska udělení humanitárního azylu. Svoji žádost založily jen na tom, že zde žijí dlouhou dobu, jsou zde integrovány a chtějí zde realizovat rodinný život. K těmto skutečnostem srovnej rozsudek NSS ze dne 21. 1. 2004, č. j. 4 Azs 47/2003 - 52, kdy NSS „[...] *zvažoval, zda okolnosti uváděné stěžovatelem nejsou skutečnostmi odůvodňujícími úvahu o důvodech zvláštního zřetele hodných ve smyslu § 14 zákona o azylu, zejména pobyt stěžovatele na území České republiky od roku 1988, který započal na základě mezistátní smlouvy mezi Československem a Vietnamem, a snaha pomoci svým vnukům žijícím na území České republiky, avšak dospěl k závěru, že tyto důvody samy osobě nejsou natolik mimořádné, aby je bylo možno za důvody zvláštního zřetele hodné považovat.*“ V usnesení ze dne 29. 1. 2013, č. j. 6 Azs 40/2012 - 19, pak NSS konstatoval, že „[z] citované judikatury [tj. z rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 11. 3. 2004, č. j. 2 Azs 8/2004 - 55,] je zřejmé, že samotná míra integrace stěžovatelky v České republice a existence zázemí na území České republiky není důvodem, který by zpravidla měl být správním orgánem zvažován jako důvod pro poskytnutí humanitárního azylu.“ Lze tedy uzavřít, že žalovaný nijak nepřekročil meze správního uvážení a že též při svém rozhodování respektoval judikaturu NSS, soud se pak se závěrem žalovaného, že v projednávaném případě nelze shledat okolnosti hodné zvláštního zřetele, ztotožňuje.
17. Soud nepřisvědčil žalobkyním, že by snad neudělením humanitárního azylu byly porušeny mezinárodní úmluvy. Akcentovala-li žalobkyně důležitost možnosti rodičů stýkat se s dětmi na denní bázi, tento kontakt žalobkyň je možné realizovat i ve vlasti žalobkyň (kde navíc nezletilá má též svého otce a babičku). Namítají-li žalobkyně, že dítě není možno oddělit od rodičů, pak neudělením humanitárního azylu k oddělení žalobkyň nedojde. Pokud argumentace směřovala k synovi žalobkyně a) (narozenému v roce X), tento již není dítětem. Konečně samotná možnost vycestování z České republiky zpravidla nebude představovat nepřiměřený zásah do jeho práva na respektování rodinného nebo soukromého života za situace, kdy po návratu do země původu má možnost požádat o některou z možných forem povolení k pobytu podle zákona o pobytu cizinců (touto možností se též žalovaný ve svém rozhodnutí zabýval na str. 10, 11).
18. Pro úplnost soud dodává, že nebyly provedeny navržené (byť nepředložené) důkazy prokazující prospěch žalobkyně b), neboť prospěch žalobkyně b) není relevantní ve vztahu k udělení humanitárního azylu.
19. Konečně soud uzavírá, že námitky byly směřovány toliko do nesprávného posouzení humanitárního azylu, ohledně zbylé části rozhodnutí soud konstatuje, že neshledal v postupu žalovaného ani v jeho rozhodnutí žádné vady, kterými by se musel zabývat z úřední povinnosti.
20. Na základě výše uvedeného soud neshledal žalobní námitky důvodnými a žalobu zamítl podle § 78 odst. 7 s. ř. s.
21. Výrok o náhradě nákladů v řízení je odůvodněn dle § 60 odst. 1 s. ř. s., podle něhož náhrada nákladů řízení přísluší tomu, kdo měl ve věci úspěch. Žalobkyně neměly ve věci úspěch, žalovanému náklady v řízení nevznikly.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Praha 29. června 2021

JUDr. Lenka Loudová v. r.

samosoudkyně